

Dosarul nr. 2ra-101/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: V. Pădurari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elisabeth Gross împotriva Societății pe Acțiuni „Bălcolcom”, intervenienți accesorii Comisia Națională a Pieței Financiare, Svetlana Fuiarovscaia și Vasile Tonciuc cu privire la dizolvarea societății,

împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă și a fost menținută hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 16 iunie 2015 reclamanta Elisabeth Gross, acționara SA „Bălcolcom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Bălcolcom”, intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare cu privire la dizolvarea societății.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în calitate de acționar al SA „Bălcolcom” deține 25% de acțiuni cu drept de vot aflate în circulație.

A susținut că, în temeiul art. 25 alin. (1) lit. a) și b) din Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02 aprilie 1997, are dreptul să participe la adunările generale ale acționarilor, să aleagă și să fie aleasă în organele de conducere ale societății, precum și are dreptul să ia cunoștință de materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor etc.

A specificat că, în legătură cu încălcarea drepturilor sale a depus prezenta cerere de chemare în judecată în vederea dizolvării SA „Bălcolcom”.

A afirmat că, potrivit datelor deținute în calitate de acționar al SA „Bălcolcom”, pârâta timp de 5 ani consecutivi nu a asigurat respectarea normelor prevăzute de Legea

nr. 1134-XIII din 02.04.1997, și anume organele de conducere abilitate societății în cauză nu au convocat în modul și în termenele stabilite adunarea generală a acționarilor, astfel fiind prejudiciate nu numai interesele generale ce țin de obligativitatea societăților de a activa în strictă conformitate cu Legea, ci și interesele private a acționarilor.

A relatat că, la solicitarea sa, ÎS „Camera înregistrării de Stat”, Ministerul Justiției al RM (oficiul teritorial Bălți) a eliberat informația care confirmă faptul că, la moment activitatea SA „Bălcolcom” nu este suspendată, astfel societatea în cauză este obligată să respecte toate cerințele legislației în vigoare. Potrivit datelor ÎS „Camera înregistrării de Stat”, Ministerului Justiției al RM, statutul SA „Bălcolcom” nu a fost conformat în modul și termenul stabilit de legislație, prin ce au fost încălcate prevederile art. II al. (2) din Legea nr.163-XVI din 13 iulie 2007.

A notat că, art. 50 alin. (1) al Legii nr. 1134-XIII din 02 aprilie 1997, care prevede că, adunarea generală a acționarilor este organul suprem de conducere al societății și se ține cel puțin o dată pe an, dar adunarea generală ordinară anuală a acționarilor se ține nu mai târziu de 2 luni de la data primirii de către organul financiar corespunzător a raportului financiar anual al societății, însă această normă a fost încălcată de conducerea SA „Bălcolcom”.

A solicitat dizolvarea SA „Bălcolcom” cu toate consecințele ce decurg din aceasta și desemnarea în calitate de lichidator pe Iurie Bodnari, deținătorul autorizației Ministerului Justiției al republicii Moldova nr. 179 din 03 februarie 2015.

Prin hotărârea din 04 august 2015 a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, a fost admisă acțiunea depusă de Elisabeth Gross și a fost dizolvată SA „Bălcolcom” cu sediul în mun. Bălți, str. Bulgară 21, IDNO 1012602003599 în vederea lichidării ei cu păstrarea personalității juridice în măsura necesară pentru finalizarea tuturor operațiunilor lichidării. A fost desemnat în calitate de lichidator al SA „Bălcolcom”, IDNO 1012602003599, administratorul/lichidatorul autorizat Iurie Bodnari, sediul biroului în mun. Chișinău, str. Milescu-Spătaru 21/1, of. 70, deținătorul autorizației nr. 179 din 03 februarie 2015. A fost interzis administratorului SA „Bălcolcom” să inițieze din numele societății noi operațiuni, sub sancțiunea răspunderii personale și solidare pentru operațiunile pe care le va întreprinde. Au fost înlăturate organele de conducere ale SA „Bălcolcom” de la administrarea societății și obligată să transmită lichidatorului desemnat, gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății împreună cu registrele, actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială) și ștampilele acesteia. A fost atribuită lichidatorului competența de a finaliza operațiunile în curs ale SA „Bălcolcom”, de a reprezenta societatea în relațiile cu terții în litigiile aflate pe rolul instanțelor, de a urmări silit debitorii societății în scopul încasării creanțelor ei, de a transforma în numerar bunurile din patrimoniul societății, de a recepționa corespondența adresată SA „Bălcolcom” și a reține corespondența care se referă la activitatea comercială a societății, precum și obligația de a păstra secretul comercial și de a nu divulga conținutul corespondenței care nu se referă la activitatea comercială a societății. A fost limitat dreptul organelor de conducere ale SA „Bălcolcom” în privința recepționării corespondenței adresate societății, cu menținerea doar a dreptului de a lua cunoștință

și a primi de la lichidator corespondența care nu se referă la activitatea comercială a societății dizolvate. A fost pus în sarcina lichidatorului obligația de a publica un aviz în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și în mod gratuit pe pagina web oficială a organului înregistrării de stat, despre lichidarea SA „Bălcolcom” și de a informa în termen de 15 zile fiecare creditor cunoscut despre lichidare cu indicarea termenului de înaintare a creanțelor. A fost pus în sarcina lichidatorului să prezinte instanței în mod obligatoriu copia publicației din Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Au fost atenționați creditorii că sunt în drept să înainteze lichidatorului creanțele în termen de 2 luni de la data publicației avizului de inițiere a lichidării SA „Bălcolcom” în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. A fost obligat lichidatorul să întocmească bilanțul provizoriu de lichidare în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înaintare a creanțelor, care să reflecte valoarea de bilanț și valoarea de piață a activelor inventariate, inclusiv creanțele înaintate și validate de lichidator, precum și cele necunoscute de lichidator și/sau care se află pe rol în instanțele de judecată, și să-l prezente instanței. Totodată, dacă din bilanțul provizoriu de lichidare va rezulta un excedent al pasivelor față de active, lichidatorul va avea obligația de a depune cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență a SA „Bălcolcom”. A fost pus în sarcina SA „Bălcolcom” obligația de a plăti cheltuielile de publicare a avizului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. A fost dispusă comunicarea hotărârii vizate Camerei Înregistrării de Stat pentru introducerea modificărilor respective în actele de constituire a SA „Bălcolcom” (f.d. 77-80, vol. I).

Prin decizia din 14 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Svetlana Fuiarovscaia și a fost casată hotărârea din 04 august 2015 a Judecătorei Comerciale de Circumscripție, restituind cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d. 158, vol. I).

Prin încheierea din 08 februarie 2016 a Judecătorei Comerciale de Circumscripție, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii acționarii SA „Bălcolcom”, Svetlana Fuiarovscaia și Vasile Tanciuc (f.d. 179, vol. I).

Prin hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Elisabeth Gross și a fost dizolvată SA „Bălcolcom” cu sediul în mun. Bălți, str. Bulgară 21, c/f 1012602003599 în vederea lichidării ei cu păstrarea personalității juridice în măsura necesară pentru finalizarea tuturor operațiunilor lichidării. A fost desemnat în calitate de lichidator al SA „Bălcolcom”, c/f 1012602003599, administratorul/lichidatorul autorizat Melnic Vitalie, sediul biroului în r-l Sîngerei, or. Biruința str. Independenței 13, deținătorul autorizației nr.157 din 19 ianuarie 2015. A fost interzis administratorului SA „Bălcolcom” să inițieze din numele societății operațiuni, sub sancțiunea răspunderii personale și solidară pentru operațiunile pe care le va întreprinde. Au fost înlăturate organele de conducere ale SA „Bălcolcom” de la administrarea societății, cu obligația să transmită lichidatorului desemnat, gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății împreună cu registrele, actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține activitatea comercială) și ștampilele acesteia. A fost atribuit lichidatorului competența de a finaliza operațiunile în curs ale SA „Bălcolcom”, de a reprezenta societatea în relațiile cu terții în litigiile aflate pe rolul

instanțelor, de a urmări silit debitorii societății în scopul încasării creanțelor ei, de a transforma în numerar bunurile din patrimoniul societății, de a recepționa corespondența adresată SA „Bălcolcom” și a reține corespondența care se referă la activitatea comercială a societății, precum și obligația de a păstra secretul comercial și de a nu divulga conținutul corespondenței, care nu se referă la activitatea comercială a societății. A fost limitat dreptul organelor de conducere ale SA „Bălcolcom” în privința recepționării corespondenței adresate societății, cu menținerea doar a dreptului de a lua cunoștință și a primi de la lichidator corespondența care nu se referă la activitatea comercială a societății dizolvate. A fost pus în sarcina lichidatorului obligația de a publica un aviz în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și în mod gratuit pe pagina web oficială a organului înregistrării de stat, lichidarea SA „Bălcolcom” și a informa în termen de 15 zile fiecare creditor cunoscut despre lichidare cu indicarea termenului de înaintare a creanțelor. A fost pus în sarcina lichidatorului să prezinte instanței în mod obligatoriu copia publicației din Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Au fost atenționați creditorii că sunt în drept să înainteze lichidatorului creanțele în termen de 2 luni de la data publicației avizului de inițiere a lichidării SA „Bălcolcom” în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. A fost obligat lichidatorul să întocmească bilanțul preliminar de lichidare în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înaintare a creanțelor, care să reflecte valoarea de bilanț și valoarea de piață a activelor inventariate, inclusiv creanțele înaintate și validate de lichidator, precum și cele necunoscute de lichidator și/sau care se află pe rol în instanțele de judecată, și să-l prezinte instanței. Totodată, dacă din bilanțul primar de lichidare va rezulta un excedent al pasivelor față de active, lichidatorul va avea obligația de a pune cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență a SA „Bălcolcom”. A fost pusă în sarcina SA „Bălcolcom” obligația de a plăti cheltuielile de publicare a avizului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. A fost dispus comunicarea hotărârii vizate Agenției Servicii Publice pentru introducerea modificărilor respective în actele de constituire a SA „Bălcolcom”.

Prin decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă și a fost menținută hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, din anul 2013 și până în prezent nu a mai fost convocată nici o adunare generală a acționarilor SA „Bălcolcom”, iar conform art. 53 alin. 15) din Legea privind societățile pe acțiuni, neconvocarea de către societate timp de 2 ani consecutivi a adunării generale a acționarilor constituie temei pentru dizolvarea societății în temeiul hotărârii instanței judecătorești, cu excepția cazului suspendării activității societății în modul prevăzut de legislație.

Totodată, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiate pretențiile reclamantei Gross Elisabeth privind dizolvarea societății, deoarece în cazul neachitării impozitelor și neprezentării evidenței contabile, întreprinderea poate fi supusă sancțiunilor financiare, cu atât mai mult că, ultimele dări de seamă au fost prezentate în anul 2011, fapt care atestă încălcarea prevederilor art. 34 alin. (2) lit. b) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

În concluzie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de

Apel Bălți a relevat că condițiile legale de formulare a cererii de dizolvare a societății pe acțiuni au fost întrunite, ultima încălcând normele de activitate a persoanei juridice expuse în Codul civil, Legea cu privire la societățile pe acțiuni și Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi.

La data de 01 noiembrie 2018 Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă a declarat recurs împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, care suplimentar a fost completat prin recursul din 02 ianuarie 2019 și a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecarea sau pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel, cât și instanța de fond a ignorat poziția sa expusă în referință, deoarece în actele adoptate de instanțele ierarhic inferioare nu poate fi identificată poziția acestora în această privință.

A afirmat că, la examinarea cauzei instanța de fond a fost admisă încălcarea prevederilor art. 26 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă.

A precizat că, instanța de apel nu s-a expus asupra probelor prezentate, iar în hotărârea instanței de fond lipsesc concluziile instanței cu privire la respingerea argumentelor și probelor prezentate.

A punctat că, prin soluția instanței de apel a fost admisă încălcarea drepturilor și intereselor legitime în calitate de acționar, iar în consecință nu a fost asigurat respectarea dreptului de a obține satisfacție efectivă conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

A relevat că, instanța de apel nu a motivat din ce cauză a respins argumentele și probele la care a făcut trimitere, dar a citat prevederile art. 373, 383 Cod de procedură civilă și art. 86, 87 Cod civil.

A relatat că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 241, 390 Cod de procedură civilă și a interpretat eronat prevederile art. 53 alin. (15) din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997 și art. 34 alin. (2) lit. b) din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992.

A menționat că, persoanele cu funcție de răspundere a SA „Bălcolcom” nu a prezentat informații BNM și nici ei (în temeiul art. 25, 92 din Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02 aprilie 1997), însă când le-a fost necesar și comod au intervenit și chiar au acționat corect, fapt care atestă comportamentul de rea-credință al acestora.

A indicat, că deși a prezentat probe care confirmă că SA „Bălcolcom” obține venituri din contul dividendelor, instanța de apel nu s-a expus asupra acestora.

La data de 15 ianuarie 2019 Elisabeth Gross a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 23 octombrie 2018, iar recurentul a declarat recurs la data de 01 noiembrie 2018.

Astfel, recursul, declarat la data de 01 noiembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea

deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Svetlana Fuiarovscaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru